

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30
ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπας ἡ δὲς, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

Η ΕΠΙΔΗΜΙΑ

Εἴμεθα τῆς ἀρχῆς αὐτῆς. 'Εν τῷ κόσμῳ αὐτῷ, τῷ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν γελοίῳ, μωρῷ, ρυπαρῷ, ἐγκληματικῷ καὶ ἀδίκῳ, ἡ πρέπει νὰ γινώμεθα ὄλοι αὐτόχειρες, εὐρίσκοντες ἀνασίαν ὄντος λογικοῦ ζῶνι τοιαύτην πλήρη πόνων, ὀδύνης, χμαιρῶν, ἀπογοητεύσεων καὶ παραφροσύνης, ἡ ὅταν δὲν ἔχωμεν αὐτὴν τὴν γενναϊότητα — τὴν μόνην — ἄλλην δὲν ἀναγνωρίζομεν ἡμεῖς τοῦλάχιστον — ν' ἀγωνιζώμεθα πῶς νὰ μετριάζωμεν τὰς ἀπαισίας σκιάς τῆς, πῶς νὰ αὐξάνωμεν τὸ ἰλαρόν τῆς λυκόφως, διότι φῶς ἄρτιον βεβαίως ἡ ζωὴ αὐτὴ δὲν ἔχει.

Διὰ τοῦτο ἄλλον σκοπὸν δὲν βλέπομεν νὰ ἔχη ὁ πολιτισμὸς ἡ τοῦτον : ἐλάττωσιν τῶν ὀδυνῶν καὶ αὐξήσιν τῶν ἡδονῶν. Διὰ τοῦτο τὰς καλλιτέρας κυβερνήσεις ἐκείνας ὑπολαμβάνομεν ὅσαι διὰ διαφορῶν νομοθετικῶν καὶ ἐκτελεστικῶν μέτρων ἐπιδιώκουν νὰ προσιδιάσωσι τὴν κοινὴν εὐημερίαν. Διὰ τοῦτο τὰς ἐγκληματικωτέρας τῶν κυβερνήσεων ἐκείνας νομίζομεν ὅσαι περὶ χμαιρῶν ἡ ἰδιωφελειῶν ἀσχολούμεναι, περὶ Καραλῆ Ταμποῦρ ἡ Κωπαϊδὸς μεριμνῶσαι τὸ ἀναθέτουσι τὴν μεγάλην αὐτὴν κοινωνικὴν μέριμναν εἰς τὸ μικροσκοπικὸν κρανίον τοῦ κ. Καζάζη καὶ εἰς τὸν ἄγνωστον ἐπὶ τῆς Δημοσίῳ Ὑγείας Τμηματάρχην κύριον . . . δὲν ἐνθυμούμεθα οὔτε τὸνὸμά του.

Ὑπάρχουν κυβερνήσεις καὶ κυβερνήσεις. Κυβερνήσεις ἀνθρώπων καὶ κυβερνήσεις νηπιῶν. Ἐκείναι τῆς ἀποκεντρώσεως, καὶ αὐταὶ τῆς συγκεντρώσεως. Αἱ πρῶται προστατευτικαί, αἱ δευτέραι κηδεμονευτικαί. Ἄκρον ἄωτον τῶν κυβερνήσεων τοῦ πρώτου εἶδους ἡ ἀγγλική. Ἄκρον ἄωτον τῶν κυβερνήσεων τοῦ δευτέρου εἶδους ἡ ἑλληνική. Ἐκεῖ ἡ Αὐτοδιοίκησις, ἐδῶ ἡ Τρικουποδιοίκησις. Ἐκεῖ περὶ πάντων

φωνάζουν οἱ πολῖται. Ἐδῶ περὶ οὐδενὸς οἱ πολῖται, ἀλλὰ καὶ περὶ οὐδενὸς ἡ κυβέρνησις.

'Εὰν εἴχομεν πολιτεύμα ἀποκεντρωτικόν, ἐὰν οἱ δῆμοι ὑφύοντο εἰς μονάδας αὐθυπάρκτους, ἐὰν αἱ ἐπαρχίαι εἴχον ζῶνι ἀφ' ἑαυτῶν, ἐὰν ὅλα αὐτὰ τὰ κεφάλαια τοῦ κοινωνικοῦ βίου, ἡ δημοσία ὑγεία, τὰ δημόσια ἔργα, ἡ δημοσία φιλανθρωπία, ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις, αἱ ἐμπορικαὶ ευκολαί, ἡ γεωργικὴ πρόοδος ἦσαν μελήματα — ὅπως ἔπρεπε νὰ εἶναι — τῶν δήμων, καὶ μόνον τῶν δήμων, θὰ μᾶς ἔμελε νομίζετε πολὺ ἂν ὁ Σπηλιωτάκης ἦτο μὲ τὸ Πολιτεύμα τοῦ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἡ ὁ Τρικούπης, ἂν ὁ στρατιωτικὸς ποιητὴς Κυρδορούμπας ἦτο ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἡ ὁ συμπολίτης τοῦ Τρικούπης, ἂν ὁ Κωστάκης ἡ ὁ Χαραλαμπακὴς ἦτο ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἡ ὁ κύριος Τρικούπης ;

* * *

'Αλλὰ δυστυχῶς κυβερνώμεθα καὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἀκόμη ἀπολυταρχικώτερον. Ἄν ὁ Πάπας ἔχη τὸ δεσμεῖν καὶ τὸ λύειν τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Τρικούπης κέκτηται τὸ δεσμεῖν καὶ τὸ λύειν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς. Ἄν θέλῃ ὁ κ. πρωθυπουργὸς νὰ ἀποθάνωμεν, ἀποθνήσκωμεν ἂν θέλῃ νὰ ζήσωμεν, ζῶμεν. Ἄν εἶνε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν διαγωγὴν μας, δύναται νὰ μᾶς προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν χολέραν. Ἄν ὅμως κάμνωμεν ἄτακτα, γράφει ἀμέσως εἰς τὸν Σερίφην τῆς Μέκκας καὶ μᾶς τὴν στέλλει, ὅπως γράφει εἰς τὸν Δήμαρχον Μεσολογγίου καὶ τοῦ στέλλει αὐγοτάραχα. Ἄν ἔχη πολλὴν πλειοψηφίαν ἐν τῇ Βουλῇ, ὥστε νὰ δύναται νὰ περνᾷ τὰ κολάρια του διὰ κανόνα, καὶ τὴν φαλάκρα του διὰ δάσος, τότε μᾶς φέρνει γνησίαν δαμαλίδα, καὶ στέλλει καὶ τὸν Κοσουνάκον νὰ ἐμβολιάσῃ ὅλους μὲ δαμαλίδα, καὶ ὀλίγα βραπίσματα ὅπως τὸ ἔκαμε τὸ θέρος ἐν Πειραιεῖ, ὅτε ἐπλειοψήφει ἄλλ' ὅταν ἔχη ἀχαμνὴν, ὡς τὴν παρούσαν, πλειοψηφίαν, τότε φέρνει νεροδα-

μαλίδα, τότε μᾶς θάπτει ζωντανούς εἰς τὸν Κάνθαρον καὶ μᾶς πηγαίνει μισοπεθαμένους εἰς τὸ Γουδῆ, τότε μετασχηματίζει τὰ σφαγεῖα εἰς νοσοκομεία, τὰς ἐξοχὰς μᾶς εἰς φωλεὰς μιάσματος, τότε ζητεῖ νὰ μᾶς ἐμβολιάσῃ μὲ εὐλογίαν, μὲ διφθερίτιδα, μὲ λέπραν, μὲ ὄλην τὴν ψώραν τοῦ Γεζῆ.

Διατί νομίζετε αὐτὰς τὰς ἡμέρας ὁ πανικός ἐπετάθη, ἡ ἐπιδημία διεκλαδῶθη πανταχοῦ, τὰ σχολεῖα ἐκλείσαν, τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τὸ Πολυτεχνεῖον κλείουν, ὅπου πρὶν συνάθροισις ἐκεῖ παραλυσία, ὅπου κινήσις ἐκεῖ ἀραιώσεις, τὰ καφενεῖα δὲν πολυσυχνάζονται, καὶ αὐτὰ τὰ δικαστήρια ἀπειλοῦνται ὑπὸ ἀπεργίας, ἡ Βουλὴ δύσκολα συνεδριάζει, ἡ σπουδάζουσα νεολαία σκορπίζεται εἰς τὰς ἰδιαιτέρας πατρίδας τῆς, οἱ ἄνθρωποι κινουῦνται νὰ φύγωσιν εἰς τὰς ἐξοχὰς καὶ ὅτι εἴχομεν προπέρυσιν μὲ τὸν κοιλιακὸν ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ, τὸ ἔχομεν τώρα μὲ τὴν εὐλογίαν μηνὶ Δεκεμβρίῳ;

Διατί ἐρωτᾶτε; Ἐπλούστατον ὁ κύριος **πρωθυπουργὸς μελαγχολᾷ!**

Δότε δυνατὴν πλειοψηφίαν εἰς τὸν καρχαρίαν πρωθυπουργόν, καὶ ἡ ἐπιδημία ἐν ἀκαρεῖ ἔπαυσε.

Οἱ κύριοι ἰατροὶ μισορεῖ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐξηγήσωσιν τὸ φαινόμενον, ὡς δὲν δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι καὶ πολλὰ ἄλλα, οὐχ ἤττον ὅλη ἡ πρωτεύουσα τὸ ἐξηγεῖ καὶ ὅλη ἡ πρωτεύουσα εἶνε ἐπιστημονικωτέρα τῶν διακεκριμένων καὶ ἀδιακριτῶν ἐπιστημόνων μᾶς.

Ἄν εἰς τὸν ὄγδοον λοιπὸν καὶ ἔνατον αἰῶνα, ὅτε τὸ πρῶτον ἡ εὐλογία ἀνεφάνη ἐν Εὐρώπῃ, ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν μοναχῶν Ὁργὴ τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, κάλλιστα τώρα δύνανται νὰ ὀνομασθῆ ὑπὸ μὴ μοναχῶν: Ὁργὴ τοῦ ἁγρίου Χαριλάου.

* *

Τὸ 1881 ἐν τῷ ἀγγλικῷ Κοινοβουλίῳ δεκάδες συνεδριάσεων ἀπησχολήθησαν, καὶ ὅλος ὁ τύπος ἐπληροῦτο ἀρθρῶν καὶ ἐπιστολῶν καὶ διατριβῶν, ὑπὸ τῆς δραστικωτέρας εὐλογιακῆς νομοθεσίας. Ἀκούετε, κύριοι κυβερνῆται μᾶς; Ὁχι φορολογικῆς, ἀλλὰ εὐλογιακῆς νομοθεσίας. Ἐδῶ εἶπατε εἰς τὸν κ. Τρικούπην νὰ σκεφθῆ καὶ περὶ τῆς ἐπιδημίας καὶ θὰ διατάξῃ τὸν Μίχόν του νὰ σᾶς βγάλῃ μὲ τῆς κλωτσῆς ἔξω. Διότι θὰ προσεδάλλετε τὴν ἀξιοπρέπειαν! Καὶ τί ἐπρόκειτο κυρίως εἰς τὰς περυσινὰς συζητήσεις τοῦ ἀγγλικῷ Κοινοβουλίου; Ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ὑποχρεωτικοῦ τοῦ δαμαλισμοῦ; Οὗτος εἶχε ψηφισθῆ τὸ 1871. Ἐπρόκειτο ἀπλῶς περὶ τῶν παρχόνων μιᾶς ἐνορίας, πλησίον τῆς ὁποίας ἦτον ἰδρυμένον Νοσοκομεῖον εὐλογιῶντων. Μετὰ μακρὰς συζητήσεις τὰ παρὰ πᾶσα τῆς ἐνορίας εἰσηκούσθησαν, καὶ τὸ Νοσοκομεῖον, **ἀξίας ἐνὸς ἑκατομμυρίου** — πόσον σᾶς ἐκόστισε, κύριοι κυβερνῆται, τὸ ἐν Γουδῆ Σφαγεῖον; — τὸ Νοσοκομεῖον τῶν εὐλογιῶντων **διελύθη**.

Ἐν Εὐρώπῃ, ἡ Νομοθεσία, ἡ Ἐπιστήμη, αἱ Κυβερνήσεις, τὰ διάφορα ἐπιστημονικὰ σωματεῖα, πολεμοῦσι τὴν ἐπιδημίαν. Ὁ μέγας Παστέρ ἐπρότεινε τὴν σύστασιν ἰδιαίτερων ἀπολυμαντικῶν πλυντηρίων ὅπου νὰ πλύνωνται ἢ νὰ καταστρέφονται ὅλα ἐκεῖνα μεθ' ὧν ἦλθον εἰς συνάφειαν εὐλογιῶντες. Τὸ σπουδαιότερον δέ, ὅτι εἶναι ἰδρυμένα ἰδιαίτερα Νοσοκομεία εὐλογιῶντων, καὶ ἄλλα μὲν διὰ τοὺς ἀπόρους, ἄλλα δὲ διὰ τοὺς εὐπόρους, συνάμα δὲ εἶναι δεκτὸν καὶ τὸ σύστημα τῆς ἀπομονώσεως, τῶν ἰατρῶν ὄντων ὑποχρεωμένων νὰ καταγγέλλωσι τὸν ἀσθενῆ. Κανονισμοὶ ἀφ' ἑτέρου διατάσσοντες τὴν θεραπευτικὴν μέθοδον καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νοσοκομείων συνεζητήθησαν καὶ ἐπεψηφίσθησαν καὶ κατορθώθη οὕτω ἡ ἐλάττωσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐπιδημίας, ποῦ; εἰς μεγαλόπολεις, ὡς τὸ Λονδίνον καὶ οἱ

Παρίσιοι, ἐν ἀενάφῃ εὐρισκομένης συγκοινωνία φευσμάτων ἀνθρωπίνων συγκεντρώσεων καὶ προσελεύσεων, ἄλλων ἐκ βορρᾶ καὶ ἄλλων ἐκ νότου, συνοικισμῶν αἰφνιδίων, ἐργατικῶν πληθυσμῶν εἰσβολῶν, χιλιάδων λωποδυτῶν, ἐπαιτῶν, ἐταιρῶν!

Πλὴν τούτων πάντων ἡ δαμαλις καλλιεργεῖται ἀνευδῶτως, πειράματα διάφορα καθεκαστὴν δοκιμάζονται, εἰς τὰ σχολεῖα κἀνεὶς δὲν εἶναι δεκτὸς ἀνευ πιστοποιητικοῦ δαμαλισμοῦ, καὶ ἀκόμη προτείνουν νὰ μὴ γίνηται δεκτὸς ἐργάτης εἰς τὰ δημόσια ἔργα ἀνευ πιστοποιητικοῦ.

Στραφήτε τώρα καὶ εἰς τὴν δαιμονισμένην Ἑλλάδα καὶ ἴδετε τὰ κατὰ τῆς φρικωδεστερας ὄλην ἐπιδημιῶν, διότι φέρεται καὶ τὸν θάνατον καὶ τὴν στρέβλωσιν τοῦ προσώπου, μέτρα τῶν κυβερνητῶν.

Ἐντὶ δαμαλίδος γλυκερίνην, ἐντὶ νοσοκομείου Εὐλογιῶντων ἐν πρῶτῳ σφαγεῖον, ἐντὶ ἱατροῦ εἰς τὸν Κάνθαρον ἕνα βλάκα, ἐντὶ τροφῆς εἰς τοὺς εὐλογιῶντας πειναν καὶ ἐντὶ περιποιήσεως θάψιμον!!

*

*

Ἐὰν δὲν ἐφοβώμεθα μὴ μᾶς ἐκλάβουν ὡς παράφρονας, ἴδου τί θὰ ἐγράφομεν:

Νὰ παύσῃ πᾶσα ἄλλη συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ καὶ νὰ θεωρηθῆ τὸ ζήτημα τῆς εὐλογίας κατεπεῖγον. Νὰ ζητηθῆ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὅπως συστάσῃ παραχρῆμα ἐπιτροπὴν ἐπιστημόνων ἥτις λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰ νεώτερα πορίσματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς νὰ συντάξῃ κατάλληλον νομοσχέδιον, μεταφέρον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ 1837, μὲ τὰ διατάγματα καὶ τοὺς νόμους τοῦ ὁποίου κυβερνώμεθα εἰς τὸ σωτήριον εὐλογιῶν ἔτος 1883. Νὰ σπρωχθῆ δὲ ἡ κυβέρνησις νὰ ἐγγράψῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὄλην τὴν πίστωσιν ἣν θ' ἀπαιτήσῃ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Νομοσχεδίου.

Καλιβάν.

ΒΟΥΛΗ

Σάββατον — 11 Δεκεμβρίου.

Ἐχομεν μίαν γυναικεῖαν ἀπιστίαν καὶ ἐν θύμα, τὴν βουλήν καὶ τὸν φιλάρετον τὸ παιγνίδι ἦτο βαρὺ, ἡ ἀπάτη προφανής, καὶ ἡ ὀδύνη τοῦ *gularéto* ἐραστοῦ ἀπερίγραπτος. Δι' αὐτὸ ἦτον ἡ ὠχρότης του βαθυτάτη, πολὺ ῥωμαντικὴ μάλιστα διὰ τὸ πρόσωπον βουλευτοῦ, καὶ τὰ ραπίσματα τὰ ὁποῖα τῆς ἔστειλε κατὰ πρόσωπον τοῦ Ζυγομαλά ἦσαν ἀνηκούστου ζωηρότητος.

Τοῦ εἶχεν ὑποσχεθῆ συνέντευξιν διὰ σήμερον· τοῦ εἶχε φύγει ἀπὸ τὰς ἀγκάλας του ἐν μέσῳ τῶν γλυκυτέρων ἐκστάσεών του· ἐκεῖνος ἔκλαιε, καὶ παρεκάλει νὰ μείνῃ, ὡς ἂν προσθήκετο ὅτι δὲν θὰ τὴν ἴδῃ πλέον· ἐκεῖνη τοῦ ἔκαμε χίλιους ὄρκους ὅτι θὰ ἐπανήρχετο σήμερον, καὶ τὸν καθισούχασε.

Ἀλλὰ σήμερον, ἐκεῖνος ἐπανέρχεται θερμότερος· πιστεύει εἰς τὰ λόγια τῆς· τὴν παρακολουθεῖ, καὶ περιμένει νὰ τοῦ εἴπῃ: ἔλα! ἀλλ' ἐκεῖνη; κἀμνη πῶς δὲν ἐνθυμείται τίποτε, κοκκεταρίζεται μὲ ἄλλους, ἀποφεύγει νὰ τὸν κυττάξῃ κατὰ πρόσωπον, καὶ ὅταν τῆς ὑπεθυμίσῃ τὴν ὑπόσχεσιν καὶ τὸν ὄρκον τῆς, ἐκεῖνη, ὡς ἡ χωριατοπούλα τῶν Ἀγροτικῶν Ἐπιστολῶν τοῦ φίλου κ. Δροσίνη, τοῦ ἀπαντᾷ: τὰ περασμένα, ξεχασμένα! καὶ ἐπιστρέφει μὲ ἄλλους καβαλιέρους εἰς τὸ σπήτι τῆς.